

Rachunkowość finansowa :
wprowadzenie : teoria, przykłady, zadania
Marzena Strojek-Filus
Ewa Wanda Maruszevska

Podręcznik omawia zagadnienia stanowiące podstawę studiowania rachunkowości finansowej. Celem jest wskazanie głównych zagadnień rachunkowości finansowej od podstaw, zróżnicowania rozwiązań w zakresie ewidencji księgowej, wyceny oraz sprawozdawczości finansowej, ze szczególnym uwzględnieniem jednostek małych. Prezentacja wyborów w zakresie ewidencji księgowej i wyceny jest łączona z zagadnieniami etycznej postawy księgowego, które są nieodzownym elementem dokonywanych wyborów w ramach zgodnych z prawem o rachunkowości.

Nowe wydanie zawiera zaktualizowane treści zgodne z obowiązującym prawem bilansowym. Poszerzony został również zakres tematyczny przez wyodrębnienie rozdziału poświęconego środkom trwałym. To wydanie uwzględnia również obszerniejszą prezentację wymogów formalnoprawnych sprawozdawczości finansowej z uwzględnieniem aspektów procesu cyfryzacji.

Książka jest kierowana do osób zainteresowanych problematyką rachunkowości finansowej od podstaw. Struktura podręcznika umożliwia samodzielne studiowanie, weryfikację wiedzy i umiejętności dzięki licznym przykładom liczbowym, pytaniom sprawdzającym oraz zadaniom i ich rozwiązaniom.

Dr hab. Marzena Strojek-Filus, prof. UE Katowice dyplomowany księgowy, wykładowca akademicki, pracownik Katedry Rachunkowości Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, autorka i współautorka wielu publikacji o charakterze dydaktycznym z zakresu rachunkowości finansowej, sprawozdawczości finansowej, w tym skonsolidowanej, oraz artykułów i monografii naukowych. Członek Rady Naukowej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce (kadencja 2023/2026) oraz European Accounting Association.

Dr hab. Ewa Wanda Maruszevska, prof. UE Katowice dyplomowany księgowy, doradca podatkowy, wykładowca akademicki, pracownik Katedry Informatyki i Rachunkowości Międzynarodowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, autorka i współautorka wielu publikacji o charakterze naukowym z zakresu

sprawozdawczości finansowej, w tym etyki zawodowej w rachunkowości, uchylania się od i unikania opodatkowania, oraz opracowań dydaktycznych m.in. z zakresu rachunkowości zarządczej. Członek Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, European Accounting Association oraz European Business Ethics Network. Posiada kilkunastoletnie doświadczenie w prowadzeniu rachunkowości finansowej oraz w organizacji rachunkowości zarządczej na stanowiskach kierowniczych i doradczych, autorka ekspertyz i opinii.

Spis treści

Wprowadzenie

Rozdział 1. Rachunkowość finansowa jako podsystem rachunkowości

- 1.1. Istota rachunkowości
- 1.2. Struktura funkcjonalna rachunkowości
- 1.3. Metody stosowane w systemie rachunkowości
- 1.4. Organizacja rachunkowości i formy księgowości
- 1.5. Wykonywanie zawodu księgowego
- 1.6. Znaczenie etyki w rachunkowości
- 1.7. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 2. Charakterystyka majątku i źródeł jego finansowania w ujęciu bilansowym

- 2.1. Pojęcie majątku w systemie rachunkowości
- 2.2. Źródła finansowania majątku
- 2.3. Majątek i źródła jego finansowania w bilansie
- 2.4. Pojęcie operacji gospodarczych i ich wpływ na wartość pozycji bilansowych
- 2.5. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 3. Regulacje prawne i zasady rachunkowości finansowej

- 3.1. Międzynarodowe i krajowe prawo rachunkowości
- 3.2. Prawo o rachunkowości a prawo podatkowe
- 3.3. Zasady rachunkowości
- 3.4. Wycena w rachunkowości
- 3.5. Dokumentacja zdarzeń gospodarczych
- 3.6. Wymogi formalne prowadzenia ksiąg rachunkowych
- 3.7. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 4. Ewidencja księgowa

- 4.1. Pojęcie, klasyfikacja oraz funkcjonowanie kont
- 4.2. Podstawowe zasady funkcjonowania kont aktywnych i pasywnych
- 4.3. Konta wynikowe
 - 4.3.1. Kategorie przychodów i kosztów
 - 4.3.2. Ewidencja podstawowych procesów gospodarczych
 - 4.3.3. Działalność produkcyjna
 - 4.3.4. Działalność handlowa

4.4. Konta syntetyczne i analityczne jako szczególny przypadek podzielności poziomej kont

4.5. Konta aktywno-pasywne

4.6. Konta podstawowe i korygujące jako przykład podzielności pionowej

4.7. Poprawianie błędów księgowych

4.8. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 5. Układy ewidencyjne kosztów

5.1. Istota rachunku kosztów

5.2. Klasyfikacje kosztów

5.3. Ewidencja kosztów podstawowej działalności operacyjnej

5.3.1. Koszty w układzie rodzajowym

5.3.2. Koszty w układzie funkcjonalno-kalkulacyjnym

5.4. Koszty rozliczane w czasie

5.5. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 6. Rozliczanie kosztów podstawowej działalności operacyjnej

6.1. Rozliczanie kosztów pośrednich

6.2. Koszt wytworzenia produktu jako parametr wyceny

6.3. Istota i metody kalkulacji kosztów

6.4. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 7. Ewidencja i wycena materiałów

7.1. Istota i klasyfikacja materiałów

7.2. Dokumentacja i ewidencja materiałów

7.3. Sprzedaż materiałów

7.4. Wycena bilansowa materiałów

7.5. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 8. Wynik finansowy – elementy, metody i warianty ustalania

8.1. Istota i postacie wyniku finansowego

8.2. Elementy i etapy ustalania wyniku finansowego

8.3. Przychody rozliczane w czasie a wynik finansowy

8.4. Metody i warianty ustalania wyniku finansowego

8.5. Wynik finansowy jako element kapitałów (funduszy) własnych

8.6. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 9. Środki trwałe

9.1. Środki trwałe jako składnik majątku

9.2. Wartość początkowa środków trwałych

9.3 Dokumentacja operacji księgowych dotyczących środków trwałych

9.4. Amortyzacja środków trwałych

9.5. Zbycie i likwidacja środka trwałego

9.6. Wartość bilansowa środka trwałego

9.7. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 10. Sprawozdawczość finansowa

- 10.1. Polityka rachunkowości a rachunkowość kreatywna
- 10.2. Inwentaryzacja jako element prac przygotowujących do sporządzenia sprawozdania finansowego
- 10.3. Zakres oraz wymogi formalne sprawozdania finansowego
- 10.4. Uproszczenia w sprawozdawczości finansowej małych jednostek
- 10.5. Prezentacja skutków wyceny bilansowej w sprawozdaniu finansowym
- 10.6. Zakres odpowiedzialności etycznej w sprawozdawczości finansowej
- 10.7. Zakres odpowiedzialności prawnej służb rachunkowości
- 10.8. Pytania sprawdzające i zadania

Rozdział 11. Rozwiązania zadań

Bibliografia

Załączniki

Załącznik 1. Wzór sprawozdania finansowego

Załącznik 2. Sprawozdanie finansowe jednostki małej

Załącznik 3. Sprawozdanie finansowe jednostki mikro